

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНА КУЛЬТУРА КРАЇН СХОДУ

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Музикознавство та композиція	
Курс	4	
Семестр	7	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	90 годин / 3 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Вибіркова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Жданийко Андрій Миколайович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainianand-foreign-music/Zhdanko_2022.pdf alconostart@gmail.com
Анотація	Навчальна дисципліна «Музична культура країн Сходу» формує у здобувачів вищої освіти навички історичного мислення на основі оволодіння знаннями та уявленнями щодо проблемно-методологічних аспектів історії музичного мистецтва Сходу, з одного боку, й засвоєння великої кількості емпіричних, аналітичних, культурологічних та ін. фактів і спостережень, що сприяють виникненню необхідного музичного кругозору, з іншого. Досліджує і реконструює культурно-історичний процес, з висвітленням елементів теорії культури – проблем етносу, мови, інтерпретації понять і термінів процесу наукової і художньої культури країн Сходу.	
Мета дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи знань з історичного розвитку музики, яка створювалась в музичних культурах східної традиції на протязі довгого часу, як культурної цінності, що має неминущий характер, та уявлень про неї, які склалися у науковій літературі.	

**По закінченні вивчення
вибіркової дисципліни
здобувач буде**

знати:

- цивілізаційні витоки і детермінанти музичної культури східних регіонів;
- базові поняття курсу «Музична культура країн Сходу»;
- світоглядну сутність основних етапів розвитку музичної культури позаєвропейських регіонів як цілісного явища;
- основні етапи формування художніх стилів та напрямків у світовій культурі. притаманні стильові ознаки тієї чи іншої музичної епохи або творчого угруповання,
- усвідомити еволюційний характер розвитку музичної культури позаєвропейських регіонів, важливе значення народної музичної творчості, яка є фундаментом професійного музичного мистецтва.
- добре орієнтуватися в ідейних, філософських, суспільних та естетичних передумовах розвитку музичної культури.
- орієнтуватися в послідовній історичній появі музичних жанрів та форм у процесі їх взаємодії.
- обумовлені навчальною програмою музичні твори означеного часу;
- наукову літературу, де розглядаються питання історії музики позаєвропейських регіонів та загальні проблеми музичного мистецтва, історизму, теорії музичних стилів та жанрів, а також загальні явища художньої культури, на тлі та у взаємодії з якими розгорталосся музичне мистецтво;
- спеціальну термінологію;
- нотний матеріал відповідно до навчальної програми;

уміти:

- орієнтуватися у процесах, що відбувались у музичній культурі відповідного періоду та регіону;
- атрибутувати на слух та за допомогою нотних текстів стильову, жанрову, персонально-авторську приналежність твору, що звучить;
- користуватись науковою та довідково-енциклопедичною літературою;
- реферувати наукову літературу;
- осмислювати наукову концепцію, приналежну тому чи іншому дослідникові;
- зіставляти різні точки зору на певну проблему та критично відноситися до одержаних наукових результатів;
- приймати активну участь у обговоренні проблем щодо запропонованих проблемних тем протягом семінарських занять;
- складати доклад на задану керівником курсу тему;
- використовувати набуті навички та вміння у подальшій професійній діяльності, формуванні власної культури.

мати навички:

- історичного підходу до музично-історичних явищ;
- аналізувати музичні твори з точки зору музично-історичного процесу;
- осмисленого охоплення музичного твору за утримання його у довготерміновій пам'яті;

	<ul style="list-style-type: none"> – оперування спеціальною термінологією; – роботи з науковою літературою; – володіння методикою складання доповідей та рефератів
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p><i>Тема 1.</i> Теоретичні аспекти формування характерних рис традиційних музичних культур Сходу як своєрідних ментально-світоглядних моделей. Поняття культурно-історичної епохи. Завдання курсу «Музична культура країн Сходу».</p> <p><i>Тема 2.</i> Проблеми взаємодії та взаємовпливу музичних культур Сходу і Заходу. Криза євроцентристської концепції музичного мистецтва на сучасному етапі . Класифікація євроцентристської концепції за М. Шахназаровой.</p> <p><i>Тема 3.</i> Міфопоетична (релігійна) та емпірична (наукова) моделі світовідчуття у формуванні характерних особливостей музичних культур позаєвропейських регіонів. Міфологічний світогляд.</p> <p><i>Тема 4.</i> Культуротворчі фактори музичних традицій позаєвропейських регіонів. Структурні рівні в системі національної культури. Національні традиції, етичні та естетичні концепції як основа музичної культури позаєвропейських регіонів. Проблема антропосоціогенезу.</p> <p><i>Тема 5.</i> Процес формування ладових систем в музичних культурах позаєвропейських регіонів як відображення традиційних ментальних і світоглядних моделей.</p> <p><i>Тема 6.</i> Специфіка взаємодії фольклорного та професійного в музичних культурах позаєвропейських регіонів. Поняття «культурний універсум». Індивідуальне і колективне у виконавській традиції та новаторства в музичних культурах позаєвропейських регіонів. Роль гео - політичного та соціального факторів.</p> <p><i>Тема 7.</i> Проблема взаємодії музики і слова в музичних культурах позаєвропейських регіонів. Музична інтонація в процесі змісто - і формоутворення.</p> <p><i>Тема 8.</i> Система символів і знаків музичної культури. Символістський характер музичних жанрів, тембрів, ритмоформул, інтонаційних комплексів, ладових систем в музичній культурі позаєвропейських регіонів.</p> <p><i>Тема 9.</i> Генезис та шляхи історичної кристалізації жанрово-стильових особливостей музичних культур Сходу. Музична культура Індії. Сакральний характер музичної системи мислення Індії. Проблема, традиції і новаторство в індійській національній культурі.</p> <p><i>Тема 10.</i> Музична культура Китаю. Теорії етосу і афектів в традиційній музиці Китаю.</p> <p><i>Тема 11.</i> «Пекінська опера» – унікальний культурний феномен Китаю. Історія становлення музично - театральної традиції Китаю.</p> <p><i>Тема 12.</i> Музична культура арабського Сходу. Арабо - мусульманська музична культура в контексті релігійної традиції ісламу.</p> <p><i>Тема 13.</i> Музична культура Японії. Полілог музичних культур Сходу в процесі формування традиційної музичної культури</p>

	<p>Японії. Характерні жанри. Традиційний інструментарій.</p> <p><i>Тема 14.</i> Характерні особливості музичної культури Південно-Східної Азії. Індонезія, Малайзія, Філіппіни. Система жанрів. Традиційні форми музикування. Гамелан.</p> <p><i>Тема 15.</i> Регіональне розмаїття музичних культур народів Африки та Австралії. Антропоморфізм і зооморфізм в музиці.</p>
Види занять	Лекційні , практичні / семінарські, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні тощо); самостійна робота (розв'язання завдань).
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (max 60 балів): усне опитування, письмові роботи, індивідуальні презентації, робота на практичному занятті.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів): диференційований залік.</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p> <p>На першому занятті викладач доводить до відома здобувачів зміст робочої програми навчальної дисципліни із обов'язковою презентацією розподілу нараховуваних балів за темами, видами робіт за темами, кількістю балів та критерії оцінювання за кожним видом роботи.</p>
Особливості та політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як сервіс Google Meet (відеотелефонний зв'язок), платформи Zoom, Google Drive (сховище даних). Для забезпечення освітнього процесу додатково використовується навчальна платформа, призначена для створення персоналізованих навчальних середовищ – Moodle. Платформа використовується на основі ліцензії GNU General Public License.</p> <p>На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп / обмінюється e-mail / надає посилання на google-диск тощо</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p>

	<p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Бек, & Гай, Л. (2012). <i>Звукова літургія: ритуал та музика в індуїстській традиції</i>. Вид. Університету Південної Кароліни.</p> <p>Бріндлі, Еріка. (2012). <i>Музика, космологія та політика гармонії в ранньому Китаї</i>. Видавництво Державного університету Нью-Йорка.</p> <p>Васильєв, Л. (1989). <i>Проблеми генези китайської думки (Формування основ світогляду та менталітету)</i>. Київ.</p> <p>Шейко, В. М., & Гаврюшенко, О. А., & Кравченко, О. В. (1999). <i>Візантія. Арабо-мусульманський світ. Китай. Японія</i>. ХДАК.</p> <p>Дж. Б. Сенсом. (2002). <i>Японія. Коротка історія культури Євразія</i>.</p> <p>Джонсон, Х. (2024). <i>Довідник японської музики у сучасну епоху</i>. Брілл.</p> <p>Крижанівський, О. (2002). <i>Історія Стародавнього сходу</i>. Київ.</p> <p>Ло, Шіі. (1985). <i>Із історії китайських палацових оркестрів</i>. Пекін.</p> <p>Масол, Л. (2005). Музична культура Арабо-мусульманського регіону. У <i>Художня культура світу</i> (с. 27-32).</p> <p>Муталь, Патрік (2012). <i>Порівняльне дослідження обраних хіндустанських раг</i>. П. Мута.</p> <p>Роуелл, Льюїс (2015). <i>Музика та музична думка в ранній Індії</i>. Видавництво університету Чикаго.</p> <p>Сяо, Юмей. (1988). <i>Слідування за давніми музичними інструментами Китаю</i>. Шанхай.</p> <p>Хітон, Дженні & Степто, Саймон. (2000). «Бронзова буря». Латинська та Північна Америка, Карибський басейн, Індія, Азія та Тихоокеанський регіон. <i>World Music</i>, 2, 117-130.</p> <p>Миропольська, М., & Белкіна, О., & Масол, Л. (Ред.). (2003). <i>Художня культура світу: Арабо-мусульманський культурний регіон. Африканський культурний регіон. Індійський культурний регіон. Далеко-східний культурний регіон. Латиноамериканський культурний регіон. Північноамериканський культурний регіон</i>. Київ.</p> <p>Шилоах, Амнон. (2001). <i>Музика у світі ісламу</i>. Соціокультурне дослідження.</p> <p>Юань, Цзінфан. (2023). <i>Комплексне введення в китайську традиційну музику</i>. (Бой Чжан, Лам Чинг-Ва, Пер.) Відень: Холлітцер.</p>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Музична культура країн Сходу», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол № 1.